

Itsam-avtalet

Avtal mellan Kommunalförbundet Itsam och medlemskommunerna
Boxholm, Vimmerby, Ydre, Åtvidaberg och Ödeshög

Innehåll

1. Allmänt om Itsam-avtalet	3
1.1. Parter och giltighetstid	3
1.2. Avtalet och dess förhållande till övriga styrdokument	3
2. Styrning av verksamheten	3
1.3. Itsams beredningsprocess	4
1.4. Itsams grunduppdrag	4
3. Itsams övergripande ansvar	5
3.1 Central funktionalitet	5
3.2 Begränsningar i medlemmarnas handlingsutrymme och ansvarsområde	5
4 Drift av nät	5
4.1 Passiva Nät	5
4.1.1 Stadsnät, stamnät och annan fiberutbyggnad	5
4.1.2 Fastighetsnät	6
4.2 Aktiva nät	6
5. Förvaltningsmodell och processtyrning	6
6. Ekonomi	7
6.1 Grundförutsättningar	7
6.2 Budgetprocess	7
6.3 Rapportering	8
6.4 Fakturering och prisjusteringar	8
6.5 Stöld och åverkan m.m.	8
6.6 Investeringar	8

1. Allmänt om Itsam-avtalet

1.1. Parter och giltighetstid

Parterna i detta avtal utgörs av kommunalförbundet Itsam, nedan kallat *Itsam* och kommunerna Boxholm, Vimmerby, Ydre, Åtvidaberg och Ödeshög. Nedan kallas dessa fem kommuner *medlemmarna*. Itsam tillhandahåller även tjänsterna enligt detta avtal till medlemmarnas hel- eller delägda kommunala bolag om särskilt avtal tecknas med respektive bolag.

Detta avtal gäller under förutsättning av varje medlems godkännande. Avtalet gäller från och med 2024-12-01 och tillsvidare. Detta avtal kan sägas upp av part med tolv månaders uppsägningstid.

1.2. Avtalet och dess förhållande till övriga styrdokument

Itsam har tre övergripande styrdokument. Förbundsordningen beskriver ändamålet med Itsam och utgör den juridiska grunden för Itsam. Reglementet beskriver hur direktionen ska arbeta. Itsamavtalet ska ses som ett komplement till förbundsordning och reglemente som beskriver förhållandet mellan Itsam och dess medlemmar.

Avtalet är inte tidsbegränsat. Medlemmar och Itsam kan ta upp önskemål om revidering av Itsam-avtalet. En revidering ska ses som ett tillägg till avtalet och ska godkännas av Itsams direktion och av medlemmarna.

I Itsam-avtalet framställs de generella krav som Itsam ska uppfylla och i nyttjandeavtal konkretiseras dessa krav.

Frågor på detaljnivå eller av mindre och temporär betydelse ska behandlas i nyttjandeavtal och behöver endast godkännas av berörda parter. Styrande för nyttjandeavtalen är t.ex. tjänstekataloger, prislistor. I respektive nyttjandeavtal ska det framgå hur länge avtalet gäller och formerna för eventuella avtalsförändringar.

Ordningen för i vilken ordning styrdokumenterna ska gälla är följande: Svensk lag, förbundsordning, reglemente, tillägg till Itsamavtalet, Itsamavtalet.

2. Styrning av verksamheten

Itsams ändamål beskrivs i förbundsordningens § 3, Förbundets ändamål. Itsam ska därtill leverera största möjliga kundnytta till medlemmarna.

I samband med att budget fastställs för kommande kalenderår ska direktionen fastställa mål inom olika områden av verksamheten. Målen ska kontinuerligt följas upp löpande under innevarande kalenderår.

Itsam ska arbeta efter en verksamhetsplan vilket beskriver den planerade verksamheten i Itsam organisation för kommande kalenderår. Det primära syftet med verksamhetsplaneringen är att pedagogiskt förklara och beskriva verksamhetsplaneringen för den givna tidsperioden samt hur verksamhetens mål utifrån detta ska kunna nås. Verksamhetsplaneringen ska sträva efter att nå ett effektivt och ändamålsenligt resursutnyttjande. Verksamhetsplaneringen ska följas upp kontinuerligt under kalenderåret.

1.3. Itsams beredningsprocess

Medlemmarnas kommundirektörer utgör kommundirektörsberedningen. Kommundirektörsberedningen har till uppgift att bereda beslutsförslag till direktionen. Kommundirektören i den kommun som för närvarande har ordförandeposten i direktionen leder kommunchefsberedningen och är tillika ordförande.

När det gäller förändringar av övergripande strategisk betydelse som påverkar medlemmarnas verksamheter ska kommundirektörsberedningen ges möjlighet att lämna förslag/synpunkter på förändringen.

Itsams förbundsdirektör ansvarar för att frågor av strategisk betydelse lyfts i kommundirektörsberedningen.

1.4. Itsams grunduppdrag

Förbundsordningens § 3 innebär i praktiken att Itsam ska säkerställa samverkan mellan medlemmarna genom att aktivt bidra till att förbättra deras tjänste-och processutveckling genom gemensamma digitala lösningar som effektiviserar och vidareutvecklar medlemmarnas arbetsätt.

Genom att Itsam tillhandahåller kompetens och resurser inom processutveckling i stort och mer specifikt inom digitalisering blir Itsams uppdrag att arbeta aktivt med kommunernas digitala verktyg med syftet att åstadkomma ett ändamålsenligt och effektivt resursutnyttjande. Med ett ändamålsenligt och effektivt resursutnyttjande innebär det att Itsam, genom att vara lagret mellan IT och kommunernas verksamhet, ska skapa förutsättningar för medlemmarna att få så likriktade arbetsprocesser som möjligt.

Itsam ska leverera en säker och kostnadseffektiv IT-drift med hög tillgänglighet samt en god support. Tillgänglighet, kvalitet och ekonomi konkretiseras i avtal mellan Itsam och dess medlemmar. Support- och servicenivå samt tillgänglighetskrav ska vara fastställda för respektive system/tjänst som levereras inom ramen för IT-driften.

Itsam ska tillhandahålla kompetens och metodik inom IT- och informationssäkerhet i syfte att understödja medlemmarnas efterlevnad av lagstiftning avseende informationssäkerhet och integritetsskydd.

Itsam ska omvärldsbevaka för medlemmarnas räkning och ska vara en resurs när det gäller verksamhets- och utvecklingsfrågor inom ramen för sitt grunduppdrag.

Itsam ska säkerställa krav, inom ramen för sitt grunduppdrag, åt medlemmarna vid inköp/upphandlingar utifrån medlemmarnas gemensamt formulerade behov och krav samt tillhandahålla beställar- och kravställarkompetens.

Itsam svarar för att tillhandahålla medlemmarnas gemensamma strategiska kompetens inom ramen för dess grunduppdrag och har medlemmarnas uppdrag att ta fram förslag till gemensamma strategi- och policydokument avseende medlemmarnas digitala utvecklingsarbete samt att förankra dessa hos

medlemmarna. Strategidokumenterna ska tydligt innehålla nyttokalkyler och konkret beskriva hur nyttorealiseringsuppnåelse. Itsams åtagande tydliggörs genom strategidokument, nyttjandeavtal samt samverkansavtal. Detta ska ske tillsammans med relevant kompetens inom medlemmarnas verksamheter. För att uppnå bästa nytta när det gäller digitalisering måste utveckling av verksamhetens rutiner och processer ske i samklang med utvecklingen av maskin- och programvara.

Itsam ska medverka till att interna styrdokument i medlemmarnas verksamheter, som berör frågor i enlighet med förbundets grunduppdrag, harmoniserar med de övergripande styrdokumenterna som fastställs av direktionen för Itsam.

3. Itsams övergripande ansvar

3.1 Central funktionalitet

Itsam ansvarar för central funktionalitet för att säkerställa en säker och kostnadseffektiv IT-drift med hög tillgänglighet. Den centrala funktionaliteten utgör ett grundutbud som innefattas av, men är inte begränsad till, serverinfrastruktur, nätverksinfrastruktur, lagring, övervakning av drift och säkerhet, användarhantering, autentisering, klient, support, verksamhetssystem. Direktionen fattar årligen beslut om innehållet i grundutbudet, vilket utgör en gemensam grundnivå för att ansluta sig till förbundets tjänster. Den centrala funktionaliteten är produktifierad och återfinns i tjänstekatalogen. Itsam kan bistå med kompetens och stöd gällande användning av system vilket ska framgå i aktuellt nyttjandeavtal för produkten/tjänsten.

3.2 Begränsningar i medlemmarnas handlingsutrymme och ansvarsområde

1. På kommunnivå överlåter medlemmarna all egen IT-verksamhet till Itsam.
2. Alla inköp av IT-utrustning sker av eller i samarbete med Itsam. Användarnära it-utrustning samt it-utrustning kopplat till arbetsplatsen köps in genom en upphandlad part som Itsam tillhandahåller.
3. All drift/support av datorarbetsplatser, nät och serverutrustning regleras av nyttjandeavtal mellan Itsam och den kommunala verksamheten.

4 Drift av nät

4.1 Passiva Nät

4.1.1 Stadsnät, stamnät och annan fiberutbyggnad

Nedanstående gäller stamnät och accessnät som är ägda av medlemmen. Delar av dessa nät tillhandahålls Itsam i tillräcklig omfattning för kommunal verksamhet. Itsam är kommunikationsoperatör samt tjänsteleverantör inom kommunal verksamhet i samtliga medlemmars nät och de fastighetsnät som ansluter kommunala verksamheter. Medlemmen är nätägare och har därmed ansvar för utveckling och drift, underhåll och reparationer av det passiva nätet. Medlemmen får

avtala om att drift av det passiva nätet ska utföras av annan än medlemmen själv. ITSAM och den som enligt avtal är driftsansvarig för det passiva nätet ska samarbeta och utbyta information så att båda parter kan fullgöra sitt uppdrag.

Medlemmen ansvarar för att passivt nät med tillräcklig kapacitet finns till de anläggningar och byggnader som har behov av digitala tjänster via fiber. Medlemmen beslutar och ansvarar för investeringar och de kapitaltjänstkostnader som följer därav. Medlemmen ansvarar själv för hur kostnader för det passiva fibernätet fördelas mellan medlemmens verksamheter och bolag.

Itsams utnyttjande av fiber för medlemsgemensam användning betalas av Itsam till respektive nätägare. Itsams utnyttjande av fiber för enskild medlemsanvändning betalas av respektive medlem.

Det passiva accessnätet slutar vid första överlämningspunkten på en fastighet. En överlämningspunkt är en terminering där fiberkabeln avslutas och kapacitet görs tillgänglig via en kontakt.

4.1.2 Fastighetsnät

Fastighetsnätets passiva del kan bestå av både fiberkablar och nätverkskablar. Fastighetsnäten ägs, installeras och dokumenteras av fastighetsägaren. Då medlemmen äger eller hyr fastigheten är Itsam driftsansvarig för fastighetsnäten. I driftsansvaret ingår även att förvara och uppdatera dokumentationen. Avseende fastighetsnäten faktureras medlemmen leasing, licens och supportkostnad i enlighet med gällande tjänstekatalog.

Itsam ska medverka vid projektering av ny- och ombyggnationer av fastighetsnät där medlemmen har kommunal verksamhet. Om fastigheten dessutom ägs av medlemmen eller dess bolag ska Itsam ta ett helhetsansvar för nätets utformning och dokumentation.

4.2 Aktiva nät

Brandväggar, routrar och switchar samt driften av dessa ingår i Itsams funktionsansvar. Befintliga brandväggar, routrar och switchar uppdateras och ersätts av Itsam. Vid utökning av verksamhet eller ombyggnation av verksamhet står verksamheten för kostnaden, offerter lämnas av Itsam vid varje tillfälle. Fastighetsnät är produktifierade och finns i tjänstekatalogen.

5. Förvaltningsmodell och processtyrning

Itsam och dess medlemmar ska i sin verksamhet tillsammans arbeta efter en standardiserad förvaltningsmodell vilket utgör den gemensamma samverkansstrukturen mellan Itsam och medlemmarna. Syftet är att skapa samsyn kring styrande principer för förvaltning av IT-tjänster och digital utveckling.

Förvaltningsmodellen formaliseras i ett gemensamt antaget styrdokument vilket direktionen fattar beslut om.

Itsam ska i sin verksamhet arbeta efter en standardiserad processmetodik. Itsam ska bistå med kompetens avseende digital processutveckling i syfte att stödja medlemmarnas verksamhetsutveckling.

6. Ekonomi

6.1 Grundförutsättningar

Itsams ekonomi baseras huvudsakligen på intäkter från medlemmarna för de tjänster förbundet tillhandahåller. Målet är att samtliga tjänster, inklusive den övergripande administrationen, ska finansieras via ersättning enligt nyttjandavtal. Den verksamhet som inte är finansierad via avtal ska finansieras med stöd av förbundsordningen genom att kostnaden fördelas mellan medlemmarna enligt beslutat grundanslag.

På verksamhetsnivå ska det i avtal för verksamhetssystem, arbetsplatsrelaterade avtal och eventuella avtal som är direkt kopplade till en användare framgå avtalslängd, service- och supportåtagande/kostnader och maskinvarukapacitet mm. Villkoren i nyttjandavtalen ska vara likartade för medlemmarna och dess helägda bolag och eventuella förlängningsklausuler ska framgå av avtalet.

Utgångspunkten är att kostnader för uppstart, utveckling och investeringar delas mellan förbundets alla medlemmar enligt överenskommen fördelningsnyckel, beslut om dessa kostnader tas i samband med budgetarbetet.

I de fall en enskild eller ett urval av kommuner står för kostnader i samband med förstudier, uppstart eller utveckling av en tjänst och ytterligare kommuner i ett senare skede börjar nyttja tjänsten så ska de kommuner som initialt tagit kostnader för uppstart och/eller utveckling kompenseras. Denna kompensering sker genom att tillkommande kommuner faktureras och att de kommuner som tagit ursprungliga investeringen tillgodogörs.

6.2 Budgetprocess

Budgetprocessen inleds i mars två år innan det aktuella budgetåret genom att:

- Medlemmarna till Itsam inlämnar tillkommande/utökade drifts- och investeringsbehov avseende budgetåret samt efterföljande två år.
- Itsam utifrån interna behov samt avtalstider för kommungemensamma system och tjänster inventerar drifts- och investeringsbehov avseende budgetåret samt efterföljande två år.
- Lekmannarevisionen till Itsam inlämnar budgetäskande avseende budgetåret samt efterföljande två år

Utifrån inkomna drifts- och investeringsbehov fattar direktionen beslut om ett budgetdirektiv senast i september två år innan budgetåret.

Budgetprocessen avslutas genom att:

- Itsam i december två år innan budgetåret utifrån erhållet budgetdirektiv presenterar sitt budgetförslag för ekonomichefer och kommundirektörer som får lämna sina synpunkter på förslaget. Utifrån synpunkter kan föreslagen budget komma att justeras.
- Direktionen beslutar om Itsams 3-års budget, investeringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning senast i januari året innan ikraftträdande. I samband med att budgeten beslutas fastställs även kommunalförbundets prislista för budgetåret.

6.3 Rapportering

Itsam ska ge medlemmarna ekonomirapporter per den 30 april (tertialrapport), 31 augusti (delårsbokslut) och 31 december (årsbokslut).

6.4 Fakturering och prisjusteringar

Grundanslaget för den del av Itsam verksamhet som ännu inte täckts av intäkter enligt nyttjandeavtal debiteras kvartalsvis i förskott. I övrigt framgår villkor för debitering och eventuell prisjustering av nyttjandeavtal.

6.5 Stöld och åverkan m.m.

Medlem är försäkringsansvarig och ersättningsskyldig för självrisk vid eventuell stöld, åverkan eller annan skada av utrustning som är placerad hos denne.

6.6 Investeringar

Itsams kostnad för en i nyinvestering finansieras genom att ett nyttjandeavtal tecknas mellan parterna. Nyttjandeavtalet har samma löptid som investeringens avskrivningstid. I nyttjandeavtalet fastställs hyresbelopp, löptid och vilka villkor som gäller vid en eventuell förändring.